

Posudek vedoucího bakalářské práce

Andrea VOTRUBOVÁ, *Nemanželské děti v Hlinsku v 19. století*, Ústav historických věd FF Univerzity Pardubice, Pardubice 2020.

Bakalářská práce s názvem *Nemanželské děti v Hlinsku v 19. století* je velmi zajímavou historickodemografickou studií, která je založena na anonymní a jmenné excerpci dat z matričních knih farního úřadu Hlinsko a okolních evangelických sborů v Krouně, Krucemburku, Rané a Svratouchu. Tematicky tato bakalářská práce plně zapadá do současného bádání na poli historické demografie.

Po úvodních kapitolách, které reflektují prameny a literaturu, dějiny lokality a okolnosti příchodu člověka na svět, se autorka zabývala výzkumem natality v Hlinsku. Po vyhodnocení studia porodnosti představila problematiku ilegitivity. Detailně se pak věnovala nemanželským dětem, přičemž vhodně využívala propojení kvantitativních a kvalitativních metod. Výzkum zaměřila nejen na samotný výskyt nemanželských dětí v pramenech tohoto typu, ale dohledávala i konkrétní rodinné vazby. Samostatně se pak zabývala dodatečnou legitimizací dítěte. U svobodných matek, stejně jako u otců, kteří se rozhodli uznat dítě za své, věnovala pozornost sociálnímu postavení. Vybrané osudy se pak autorka pokusila zrekonstruovat v závěrečné kapitole výzkumné části.

Předložená práce má dobrou jazykovou úroveň, text je plynulý, a zvláště v teoretických částech velmi čtivý. Prezentovaný výzkum je doplněn grafickými vyobrazeními, které odpovídají formálním výstupům tohoto typu, a je vhodně srovnáván s obdobnými lokálními studii i celozemskými údaji. Autorka nevyužívá možnosti zkrácených citací, objevují se v nich drobné prohřešky (interpunkce, kurzíva), které ale nesnižují možnost dohledání zdrojového dokumentu.

Nepřehledně působí poněkud přebujelý obsah. Kapitoly 4–7 by bylo možné sloučit a využít pouze systém podkapitol (obdobně např. kapitola 8–9). Za slabší část práce považuji kapitolu věnovanou dějinám Hlinska, která sice naráží na dostupné prameny a literaturu, přesto se domnívám, že by bylo možné využít více zdrojů. Obzvláště ve chvíli, kdy jsou v dalších částech práce využívány lexikony obcí či publikace věnující se panství Rychmburk, ke kterému Hlinsko patřilo.

Autorka během svého výzkumu vypracovala funkční databázi s více než 12 000 narozenými dětmi. Zahrnutí nekatolických sborů znamenalo výrazně větší časovou náročnost, i když zjištěný počet nemanželských dětí neznamenal nakonec zásadní podíl. Přesto byly tyto případy vhodně prezentovány a představují zajímavý nejen historickodemografický problém, který by si zasloužil větší pozornost. To je však spíše podnět pro další studium, neboť v rámci bakalářské práce není možné tuto problematiku komplexně postihnout.

Andrea Votrubová prokázala schopnost práce s archivními prameny, znalost odborné literatury, osvojila si metody historické demografie, které dokázala zúročit při svém bádání, a vhodně prezentovala vlastní výzkum. Splnila tedy požadavky na kvalifikační práci tohoto typu.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně minus (B).

V Přelouči dne 18. 8. 2020

Mgr. Šárka Nekvapil Jirásková, Ph.D.